

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . .	12 р. ав.
на пів року . . .	6 р. ав.
на чверть року . . .	3 р. ав.
на місяць . . .	1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . .	20 рублів
або 40 франків	
на пів року . . .	10 рублів
або 20 франків	
Пощиноне число по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До ситуації.

Дневники віденські з суботи, на чолі їх «N fr. Presse» не коньче в добрім гуморі. А посповав ся їм гумор через засідане палати посольської з п'ятниці, в часі котрого машина парламентарна, мимо обструкції, таки рушила з місця. Палата прийняла предложенє правительственне о належитостях судових в першім читаню і порішила переказати его окремій комісії. Не помогли невольні дикі крики, лопканя цульпітами, бубнення руками о стіл, прості вої і рев дичи тевтонської, з'організованої під командою Шенерера, Гросса, Пергелта та Прадого. Предложене правительства прийшло таки на порядок денний.

Розуміє ся, що парламентарна більшість мусіла виступити вже більше агресивно. А агресивність та лежала в різкім виступленю президії проти хлопячих вибриків меншости, котра, як показує ся з кожного поіменного голосованя, не числить багато більше понад 60 голосів. При тім не нарушено зовсім діловодства, як се говорять дневники опозиційні, а лише не дозволено тій меншості пустословити. Більшість парламентарна і президія вийшли з того становиска, що годі далше терпіти таку на скрізь дурну обструкцію. Се була би занадто коштовна забавка. Два місяці перейшло вже, як відкрито нову раду державну, а в двох тих місяцях крім уконститування і ухвали договору торговельного з Болгарією не зроблено нічого більше.

Плян більшости на будуче такий, що би ще перед зеленими святами внести на порядок денний адресову дебат, а відтак приступити до вибору спільних делегацій. Журбу о далше полишити палата посольська правительству, позаяк причина до об-

струкції спочиває в рахунку межі Німцями а правительством з нагоди звисних розпоряджень язових. Яку дорогу вибере правительство, щоби межі собою а обструкцією винайти якийсь *modus vivendi* — се питанє полишить ся на бої. Се лише певне, що розпорядження язові не можуть бути відкликані, хоч би і теперішній кабінет мусів уступити. Годі також думати про які-небудь мирні переговори межі Чехами а Німцями в соїмі чеськім або поза соїмом, бо роз'ярене Німців занадто велике. Німці не в силі помирити ся так скоро з тою гадкою, що їх супрематія в Чехії і на Мораві раз на все зломана. Наколи в чім можна би Німцям полівити, то хіба в тім, щоби примус знання язика чеського розложити на трохи дальший час, приміром на 12 літ, так, щоби дитина німецька придбала собі знанє чеської мови в часі навіщуваня шкіл середніх і університету. На таку уступку могли би і Чехи згодити ся.

Чудним при всім тим видаєсь однак поступованє послів опозиційних, заступаючих інтереси племен славянських. Від часу до часу піддержують они нинішню обструкцію німецьку. За яку ціну? — годі догадати ся. А чейже повинні, приміром, рускі послі опозиційні мати в памяті 1867 рік, коли-то ті самі Німці видали Русь галицьку просто на поталу Полякам. Повинні тямити, що Німець супротив Славян все придержував ся системою *divide et impera*; що діючи Славян, форитуючи одних проти других, Німці з'їли Славян полабських, поморських і надбалтицьких; що ще і нині нищать они враз з Італійцями силу полудневих Славян... Піддержувати нинішню обструкцію Німців австрійських значить одно, що самохіть лізти в тевтонське ярмо або видавати Славян австрійських на затрату. Не виступаємо ми тут проти о-

позиційних наших послів яко опозиції; не осуджуємо їх тактики. Будучність покаже, хто лучше зрозумів нинішню ситуацію політичну Русинів в Австрії. Але се річ певна, що поборювати нині правительство за се, що оно вимірило Чехам повну справедливість і іти руку в руку з Німцями — се мабуть не славянська політика. Дашиньському і Козакевичеві така політика до лиця. Се послі без народа, се інтернаціоналі. Але людовцям польским, Стояловцям і послам опозиційним руским не яло ся в тій тяжкій борбі Славян проти Німців стояти по стороні гордих геґемонів.

Д О П П С Ь.

Де-що про Русинів в Бразилії

По перечитаню цікавого опису повернувших емігрантів Стефаншиного і тов., прийшла мені гадка поділитись з публікою відомостю, що-до дат де і в якій кількості осіли Русини в Бразилії.

Се тому варто знати, щоби не пускати тих Русинів на винародовленє; знаю автентично, що є рішучі наміри не допускати туди нічого руского і систематично — як найскорше еволюїти тих руских переселенців в Бразилії, котрі осіли побіч давних польських колоній. — Тамощнє латинське священство постарало ся, що курітібський єпископ лат. заявив був, що грецького обряду не знає і не згодить ся на принятє руского духовенства. Та справа мусіла оперти ся аж о Ватикан. — Так отже бідують там наші переселенці фізично, бо хоть клімат не злий, однак серед порядків бразилійських — найгірша в світі анархія і ледачість, — тож чекає там страшенна нужда прибувшого осадника — серед відвічних диких лісів, де брак комунікації, промислу, торговлі. Але ще гірше стоять они під зглядом духовим: позбавлені всього того духо-

1

Дружба і подружє.

З чеського

Ярослава Врхліцького.

Стояв в своїй робітні перед майже зовсім готовим образом. Не мож однак сказати, щоби приглядав ся ему з особливим задоволенням. Протівно! Его лице мало вираз терпкої, понурої іронії. Проти него сидів на переверненій паці его товариш, різьбар Мартан і курив поволи з довгої файки. Він прийшов з поблизької своєї робітні — они були сусідами від многих літ — щоби яку годинку побалакати. Однак векорі прийшов до пересвідчення, що нині з товаришем годі багато говорити; однак не хотів вставати, поки докурить файки. Видячи, що годі нині з товаришем що почати мовчав. А мовчати вмів він знаменито, — в крузі товаришів був славний з сеї штуки, а лише облаки диму его файки і від часу до часу глибоке зітхненє давало знати про его присутність.

Малар стояв тимчасом неспокійно перед шталагами. Нині знов, як говорили прийшов на него лихий день; рідко се лучало ся, але тим гірше, коли лучилось. Нараз звернув ся до різьбара і споглядаючи на свій малюнок призначений на найблизшу виставу розпочав довгу бесі-

ду. Оттакі проповіді лежали в его звичаю, він почував полекшу, коли виговорив ся.

Маєш отсе, Людвіку — все надармо. Роби що хоч, ми все епігони і все йде до кінця — коли чоловік має ся визначити, мусить мати призначенє, мусить мати всі дарованя природи крім таланту — бо се посліднє се майже річ побічна — мусить мати вигляд, — сего я не маю — мусить мати значенє між жінками, а я для них нічим, мусить мати гарне, милозвучне назвиско, що саме від себе пролітає світ — мусить в свій час прийти на світ, а не при кінці дев'ятнадцятого століття — всего того мені як раз бракує — сегож не можеш заперечити!

— Дай мені спокій з твоїми «теоріями» відповів Мартан — як зачинаєш, так бувай здоров!

Встав, вичистив файку до сплювачки, що стояла коло шталагу.

«Чиж посідаю я яку з сих прикмет? горячив ся малар — будьже справедливий а коли ти ним не є, то я хочу ним бути. Чому зродила мене природа з сею дрібною таланту в тім пізнім часі, коли всі тори штуки вже давно виізджені? З тим горбом, карлячою стату, з сирим відражаючим лицем Сатира, сею худошавою рукою — що? Бачиш, не відповідаєш. А для жінок — таж ті маючі рядять світом — я лише посьміховищем! А моє ім'я! Що за іронія.

Чиж може бути невідповідніше для артиста ім'я — як Келестин Новачек — га?!

Малар стояв в тій хвилі в середині комнати, руки витягнені перед себе, цинічна усмішка на лиці. Справді, було щось нерівного в тій статі, що нагадувала на карикатури артистів в гумористичних журналах.

Спокійно стояв напроти него Мартан. Він привик до тих вибухів і від давна знав ті теорії, які їм товаришили, не відповідав навіть рухом. Коли збирав ся до відходу, запитав коло дверей мов би случайно: Чи Гвідо був в тебе нині?

Малар опустил руки і проворчав успокоївши ся трохи: Ні!

А вчора?

— Ані вчора, ані передвчора.

— Що-ж він робить?

— Чи я знаю? Чи я его сторож?

— При вашій дружбі.

— Не лют мене — дружба — еге!

— Як.

Малар місто відповісти підійшов до малого столика, де стояла мала тарілочка з білетами і листами, і взяв звідси лист, який передав Мартанови. Різьбар взяв і прочитав півголосом: Міля Ортмілер і Гвідо Дубський, інженер, заручені.

Різьбар покивав головою і закликав зачудований:

вого елементу — до якого ту привикли. Не мають села свого, церкви, священників; письменні не мають (а тих є багато) ніякої лектури, словом позбавлені всего, що могло би їх в'язати з Русією. Вони се дуже відчують і ті, котрим удалося по двох трьох літах перебути ті найтяжчі — справді героїчної витривалості вимагаючи — початки, хоть не мають ся в правдивім гаразді, однак відчувають сильно потребу рускої церкви, священників, книжок, часописів, як се видно з листів писаних до родини, де благають о священника (н. пр. лист Теодора Потоцького до родини і «імоції» в Миклашеві коло Львова).

Наша честь народна вимагає зайняти ся ними, вислати їм священників, достарчити книжок і популярних часописів; по просту не випадає перед історією кидати так легко, без борби — 20,000 Русинів на безпроводне винародовлене — згори замірене — ослаблючи наш елемент тут, на то, щоби скріпити ним інші колонії — і так досить сильні — в Парані. Передімною виразив ся один із знатніших Поляків так, «що Русинів уважають Поляки в найближшій будучності за погібших».

Поляки хотять там збудувати тревалу колонію, спольщити цілий той стан; на взір інших народів європейських, як Англіїців, Французів. — Мають вже там около 40.000 Поляків + 20.000 Русинів т. є. 80% рілничої людности. — Клімат там (на височині Парани) добрий — такий як в Італії — культура португальська низько стоїть — край на пів дикий, тож они мають надію змайоризувати і забрати той край. Прото не жалують они материялу до того забору покоевого. 10% емігрантів мусить згинути в дорозі і в першім так страшно тяжким році початкової господарки; однак лишиться ся 90% яко армія колоніальної Польщі.

Очевидно що Русини не можуть своїми людьми підирати і будувати колоніальну Польщу; длятого не повинен ані один руский хлопець їхати до Бразилії — не говорю о плантаціях — але і на колонії рілничі в полудні Бразилії. — На щастє і сама Бразилія перестала приймати абсолютно наших людей (Галичан і Буковинців) — навіть тих що їдуть власним коштом — не хотять впускати. — (Хіба може приватні плантатори, ведучи покутно торгівлю невольниками але і ті вже не хотять наших людей на смерть).

Так отже можемо бути певні, що вже не будуть туди більше емігрувати наші хлопці. Але обовязок народний каже нам не кидати тамтих на поталу.

Маю надію, що і Хв. Редакція причинить ся до удержання рускості у вешчасних наших переселенців в Парані і подаю в тій цілі більші дати про тих Русинів і адреси кількох добре письменних людей на тих колоніях. Треба конче вислати туди священників, книжок і часописів. — Порто коштує так як до Півн. Америки,

т. є. від кожних 50 грамів посылки «друки» під опаскою платить ся 3 кр. а. в. — Опаску треба давати так широко, щоби не видно що се за часопис, бо будуть здаєсь всякі рускі шисьма конфіскувати ся на почті в Курітібі.

(Конець буде.)

Давидівський процес.

Дня 28. мая розпочав ся процес против 29 селян з Давидова, львівського повіту. Прокуратор обжаловує їх о публичне насильство з §. 386 і з §. 83 закона карного — о тяжке скалченє з §. 143 і з §. 153 закона карного о публичне насильство з §. 81 к. зак. о збіговище з §. 279 зак. кар. і о проступок з §. 283 зак. кар. Розправа потребає до 10 днів. Крім 60 свідків доси покликаних жадають оборонці покликання ще нових. Акт обжалованя обіймає 49 сторін а виготовив его сам прокуратор, Середовський. Межи обжалованими є одна жєницина Бригіда Граб.

Вступ на розправу дозволений лиш за білетами. На дотеперішні розправи учаєсь дуже мало публики.

Розправа веде ся перед звичайним трибуналом, котрому проводить радник К. Хилиньський, вотантами є радники Льоренц, Франц і Нитарський, заступниками вотантів радники Тустановський і Литвинович. Обжаловує прокуратор Середовський. Оборону ведуть адвокати Сумпер, Лілієн і Сокаль. Оборонці на початку розправи поставили внесенє, щоби трибунал узнав ся некомпетентним до судження справи і передав єї судови присяглих.

Після гадки оборонців заходить ту убійство а навіть після інтерпретації д-ра Лілієна морд, бо хлопці гонячи за Попелем, кричали: «Убив хлопца, берім голову за голову!»

Трибунал відкинув внесенє оборонців і розпочала ся розправа. Безпосередною причиною убійства в Давидові, після акту обжалованя, були урльошники. На 11. марта визначено вибори з V. курії в Давидові, а до їх переведеня визначено тамошного приватного офіціяліста Станіслава Попеля. Невдоволенє наступило межи гореткою урльошників і резервістів за те, що не втягнуто їх до виборчої листи. Они не внесли в своїм часі реклямацій, тож не одержали карт до голосованя. Сю справу обговорювано на зборах 7. марта, котрі урядив п. Козакевич, соціяліст. По зборах Корковський, один з виновників, повторяв зачуті на зборах слова о кривдах селян, Ян Мазув грозив в коршмі, що підчас виборів буде яко капраль комендерувати і запитає длячого військові не мають голосу. В день виборів станули урльошники перед виборчим будинком з киями і загрозили, що кождому, хто би поважив ся голосувати, заким они дістануть карти голосованя, провалять голову. До урльошників прилучили ся інші хлопці, а ви-

ступленє їх було так грізне, що виборча комісія сиділа бездільно через дві годині, бо ніхто не мав відваги голосувати. По великих старанях удало ся наклонити до голосованя. Віддано вже до двіста голосів, коли кинула ся товпа до дверей в так грізній поставі, що комісія утікла. Попель схоронив ся до кошар жандармерії, (під одним дахом з гром. урядом). Заатаковано локаль жандармерії, котрого боронило двох жандармів, а в товпі розлягали ся голоси: «Видати злодія, покрав папері. Дайте его тут, повісити его зараз!» Попель вийшов і почав уневинняти ся, тоді то зланило его за поли і тягнуто на двір але жандармам удало ся втягнути его назад до сінні і сховали ся всі в канцелярії. Але в тій хвили двері від канцелярії виломано і комісія утікла на двір. Попель хотів скрити ся до комірки, але допали его хлопці, почали бити кулаками і тягнули на двір. Тоді Попель скалчений вже в чоло, ужив револьвер і убив Михайла Дацка з Черепина. По застріленю товпа троха завернула ся а Попель вийшов на двір і просив жандармів о ратунок. Жандарм вів під руку Попеля, зраненого і дуже ослабленого. За ними ступали розлючені товпи і кричали: «Убити его. Голова за голову!» Град камінів сипав ся на Попеля. Обезсплений упав Попель лицем до землі. Тоді приступили до него хлопці, били і знущали ся, доки не сконав. Один з товпи пірвав револьвер лежачий коло Попеля і пустив ся з ним на жандарма. Жандарм убив его.

Крім сего акт обжалованя закидує ще побитє тамошного вїйта.

Вісти політичні.

Парляментарні відносини стають ся з кождою хвилиною щораз то більше невиносимі. Опозиційна праса дуже тим радує ся; з вдоволенєм описує она парляментарну анархію і запевдає продовженє скандальних сцен. Противні дєвники знов раді би знайти дорогу виходу, але ні один з них не вміє знайти способу, який поміг би вийти з заклітого колеса. «Neue fr. Presse» а з нею соціялістична часопись «Arbeiter Ztg.» не чують ся від радости по причині парляментарних заколотів. Оба ті органи заховають до неумолимої обструкції і запевдають, що найближні парляментарні засіданя приберуть небувале доси видовище. Як оно буде виглядати, не тяжко вже днесь відгадати. Хіба, що дочекаємо ся, як Шенерер і его товариші заапелують до сили кулака, проженуть президію, та знищать всі акти. *Щоби могло бути дїйше, мусить наступити ще много гірше* — каже «Reichswehr». І слушно. Зблукана людина вертає з мильної дороги найчастійше лиш тоді, коли пересвідчить ся, що на дотеперішній дорозі не трафить до цілі, або коли побачить, що

— Він женить ся?
— Як бачиш — відповів різко маляр.
— Когож вибрав?
— Чи ж я знаю — що мене обходять дївчата.

— Ти не знаєш єї?
— Як жеж маю знати? — Чи ж она з Праги? А хоч би і була, тоб я більше не знав про ню, відповів іронічно маляр.

— Чи она з провінції?
— Певно — гусочка зі села; певно очаровала его десь на бали своєю глупотою, яку він держить за невинність.

— Чи знав ти що про его любов?
— Ще того бракувало! Ні — ще може бути для него посередником — ні — до сего я за глупий мій товаришу!

— Отже навіть тобі, своєму найлучшому, може одному справжньому другови він не звів ся?

— Лиши, прошу тебе такі фрази — відповів понуро маляр — нині нема дружби. Нині рано прислав мені поштою отсей свисток — нічо більше. На щож впрочім — додав іронічно по хвили — таж не буду колисати їх дїтий — яб їх скорше понерепуджував.

Отся гадка здавалось — особливо подобалась єму, бо кілька разів пробормотів отті слова.

Мартан бачив сильне зворушенє товариша.

Він розпращав ся і сказав спокійно: Бувай здоров — в каварні побачимось?

— Не знаю, може — здоров!

Коли Мартан вийшов з комнати, внав маляр на фотель і закрив собі руками лице. Перед ним, на столі, де Мартан кинув єї, лежала зловища карточка, повідомленє Гвіда. Він не хотів навіть дивитись на неї. Однак навіть через вузькі пальці его худощавої руки виглядали букви, мовби, як єму здавалось насміхали ся з него. Так, письмо здавало ся мало визначну фізіогномію: письмо імени Дубського було понуре, елеґійне мовби его мучило лихе сумління, письмо его судженої веселе, мов би виконувало танець побіди.

Маляр підняв ся напрасно, вхопив папір і кинув далеко від себе в кут робітні, між купу лежачих в безладі відкинутих студий. Відтак знов попав в свою задуму, довго, болючо думав і думав. Таж сей Дубський се було для него все житє.

Він згадав сей холодний вечер перед двадцяти літами, коли Дубський найшов его, як стояв на березі шумячої Молдави. Він хотів як раз одним скоком покінчити своє марне житє. При тім заховував ся так незручно і впадаючи в око, що звернув на себе увагу перехожого молодця. Чужинець вдав ся в розмову з нещасливим, завів его на лавку під каштанами. Там лежала тека з шкідками відчаяного, він лишив єї там.

Дубський вговорював его довго, потїшав, завів до поблизької гостинниці на вечерю, покритив его вином, розвідував ся про его відносини, его адрес і при відході втиснув єму в руку дєсятє золотих. У всім, що робив була якась така ніжність, що здувжав дикого і чутливого маляря позискати для себе. Він поєднав его знов з житєм. На другий день відвідав его в его мешканю. Перестрах здійняв его, коли увійшов до маленької комнати, коли побачив ложе, на яким сей спав, вікно в дасї, при яким малював. Без відомости Новачка вимовив сейчас помешканє, наймив єму ясну робітню і урядив єї. Був для него батьком, братом, другом і меценатом. Він радував ся мов дитина першими несмілими пробами, що були через критику прихильно прийняті, і робив для него ще більше. Проникливим духом, пізнав натуру маляря, проводив его на властиву дорогу, коли став вже вагувати ся, ведений скептицизмом збільшеним ще недугою. Бистрим оком пізнав і беріг великий скарб поезії, який почивав у нутрі сего непозірного горбача, він завів его на дорогу романтичного ідеалізму, в край казок, де талант Новачка найшов для себе відповідне пристановиско.

(Далі буде.)

бракує їй якого небудь виходу. »N. fr. Presse« радить правительству попустити, за всяку ціну уникати обструкції і завести порозуміння з опозицією. Попустити, значило би для правительства тільки хіба, що переіменити акторів; порозумівати ся знов мож доперва тоді, коли наступить бодай яке таке отверезенє. А того днесь в опозиції нема. Ситуація в віденській парламенті знаходить відгомін і в заграничній прасі, а передовсім в німецькій. Реляції про австро-угорську монархію, які дістають ся до німецьких заграничних дневників, представляють, мовби тут панувала війна, а поодинокі народи взаємно на себе нападали і нищили ся безпощадно. О парламентарнім заколоті і обструкції говорять они з фарисейским пожалованєм, а тимчасом не бачуть, що і в самій Німеччині не йде краще.

Німецький парламент відрочено перед кількома днями тільки для того, що показав ся на разі неспосібний до ніякої роботи. Коли прийшло на порядок денний предложенє о зарібку рукодільників, показало ся, що парламент був здекомплетований. Стягнуто тоді послів виравді до голосованя, але на слідуєчих засіданях повторяла ся раз-враз та сама історія. Справи до полагоди мав парламент дуже важні, а мимо того наступила павза аж 4-тижнева, що забере безперечно більше часу від 10-хвилинних павз посла Шікера і Дашинського. В пруській парламенті не йде також гладко. Новеля о зборах і товариствах вернула з комісії так покалічена, що правительство мусіло заявити, що годі нею покористувати ся. А дебата при нагоді новелі показала, що і в державі корінних юнкрів німецьких не все в порядку. Правительство жалувало ся, що край підмінований революцією, що державі грозять сприяженя. В ліберальній партії і в центрум піднесли ся знов голоси, що горожанська свобода zagrożена, а права горожан падають жертвою самоволі правительства. При тій дебаті виявила ся рішуча борба межі прихильниками парламентаризму а вимогами правительства за збільшенєм его авторитету. Впрочім найлучше характеризує німецькі відносини процес Тавиша, де кримінальний комісар стає комісарем всяких інтриг против найвищих кругів правительства. Своїми інтригами валив він міністерства і занепокоює державу; двох ним вже повалених міністрів стає за свідків в тім процесі, а деякі теперішні міністри не виключаючи кн. Гогенльогє знайдуть в нім упадок — як о тім голосно говорять в Берліні. В наслідок того процесу, по котрім сподіють ся, що наступить зміна в правительстві, центрум перло на відроченє парламенту німецького; наслідком того були і вискази з пруським соймі: «Ми не віримо поліції!» Так отже відносини наші від німецьких різнять ся хіба краскою.

В французькій парламенті панує також заколот. Меж послами повстала партія, котра викликає найріжнородніші позови до повалення теперішнього правительства. Ужито до того полісної катастрофи з пожегою базару добродійности, а коли се не помогло, тоді почато робити правительству закиди, що оно зриває з традицією і основами республіканськими, а піддає ся клерикалізмови і монархізмови. Нагоду до того дала церковна бесіда о. Олівєра, домініканина, в котрій він мав згідно виразити ся о республіканцях. — Республіканець Вальє виступив остро против правительства і закинув, що оно кокетує з противниками республіки не піддало бесіди о. Олівєра цензурі і не зборонило ему вступу до Франції, коли Домініканам заборонено проживати в Франції. На се відповів президент міністрів Мелін і відпер закиди роблені правительству, а що-до о. Олівєра заявив, що ему після права вільно проживати в Франції, бо заказ відноситься до цілого чина Домініканів, а не до поодиноких осіб. З відповіду правительства не згодили ся его противники і заявили се устами посла Делькасо. Однак внесене Делькасо, щоби відповіді правительства не прийняти до відомости упало, а перейшло противне внесене 296 голосами против 231. З сего показує ся, що і в Франції правительство не має за собою ні імпонуючої більшости, ні великого почуття парламентаризму, коли такі нічого не значучі поводи витягають ся до повалення правительства.

Грецьке правительство жалує ся перед ре-

презентантами держав, що Турки не зважають на воєнний роз'єм, а заняли кілька позицій в нейтральній полосі. На Креті банди башибозуків нападають на ново на християн. Одно село коло Кандії запалили і замордували 15 християн. Готов кнець війни бути початком нової війни.

НОВИНКИ.

— **3 Наукового товариства імени Шевченка.** Засіданє історичної комісії відбуде ся дня 2 п. ст. червня о годині 7 вечером. На порядку деннім: реферат проф. М. Грушевського «Нові розвідки з історії давньої Русі». — О годині 7½ засіданє секції фільологічної з таким порядком: а) пп. Л. Гнатшак, В. Гнатюк і О. Роздольський зreferують свої збірники казок; б) проф. Кокорудз подасть огляд розвідок в справозданнях руських гімназій за останні роки; в) проф. М. Грушевський предложить розвідку Ол. Кониського про хронологію писань Шевченка.

— **3 Бережан пишуть:** Дня 3 н. ст. червня с. р. відбудуть ся загальні збори товариства «Бережанський Боян» в Бережанах о 6 годині вечером в комнатах товариства, на котрі запрошує ся всіх членів, з тим, що окремі запрошеня вислати ся не будуть. — Від Виділу «Бережанського Бояна».

— **3 Перемишля доносять:** З причин незасимих від комітету дівочий вечір на дохід приюта, для руських дітей в Перемишлі — не відбуде ся. Відложено его на неозначений час. — За комітет Несторовичева.

— **3і Стрия оповіщують:** Стрийській Боян устроює на другий день лат. Зелених святя прогульку до Бубнища, найкращої місцевости нашого Підгір'я і запрошує отсім Ви. Родимців околиці Стрия і Болехова з родинами до найчисленнішої участі. Для Стриян виїзд із Стрия раннім поїздом до Болехова, а віддак замовленими підводами на місце призначеня. Поворот вечером. В програму прогульки входять продукції хору Бояна і товариські гри. Родини беручі участь в тій прогульці, звольте заємотрити ся в віктуали.

— **Товариство Русинів «Громада» у Відні** вибрало новий виділ, в котрого склад війшли: яко голова о. др. Сембратович, парох тутешної церкви; яко заступник голови др. Вол. Янович практикуючий лікар; яко касир н. Мазуркевич офіційал в міністерстві просвіти; яко секретар і господар п. А. Хромовський ученик торговельної академії; яко бібліотекар п. Чернявський офіційал Північної залізничі. В склад суду мирового офіційал др. Ол. Кулачковський редактор «Вістника законів державних», п. Василь Сивак ок. правник і п. Ал. Данкевич. — Членів є 38. В бібліотеці є 380 томів, в читальні несповна 20 часописів.

— **Про угорських Русинів** подібуємо в «Pester Lloyd-і» такі вісти: В берегськй комітаті видав лєнічний Галас брошуру, в котрій по причині торжеств тисячлітнього істнованя угорської держави під Бескидом пише про страшний стан фізичного і економічного упадку угорських Русинів. Звертає увагу на невинносиме обдовженє селян, змалілий через зарази їх стан, здрибнілий до карловатости рід худоби і т. д. Всеюди кидаєсь в очи звиродженє руського населеня, велике число калік, особливо осіб з волею (die Kropf) а також більше ніж давнішими літами або й тепер в неруських околицях т. з. безтолкових (Blöde). Очевидно крайна нужда причиною всего.

Сего місяця відбувала ся анкета послів з північно угорських сторін, заселених Русинами, в будапештєнськй парламенті, де прийнято до відомости, що учинено до піднесеня добротити руського населеня. Показує ся, що крім побільшеня стану урядів і жандармерії для спиненя і контролі імміграції (жидів), відписано за 5 літ заляглі державні податки і постановлено між иньшим заложити школу кошикарства та деревляних виробів.

При отвореню пам'ятника цісареві Марії Тересі в Прешбурзі, приймаючи різні депутації промовив цісар до унгарського єпископа Фірцака: «А що там роблять бідні Русини в ваших околицях? Чи ще емігрують? Отримавши відповідь, що завдяки зарядженням правительства видно мале поліпшенє і що є надія на лучшу будуччину, відповів цісар: «Тим добрим (braver) людям треба всіми можливими способами помагати».

— **Окружний суд в Стрию.** Урядова часопись оголошує розпорядженє міністерства судівництва, після котрого окружний суд в Стрию розлічне свою діяльність з днем 1 падолиста с. р.

— **В університетських клініках у Львові** безплатна ординація лиш для убогих хорих відбуває ся що дня, а іменно: в клініці для внутрішніх хороб від год. 7 до 10 а в хірургічній клініці від год. 8 до 11 перед полуднем.

— **Внесенє руських послів.** Сими днями поставив пос. Танячкевич внесенє, в котрім домагає ся ухваленя закона о національностях і закона о екзистенції. — При розправі бюджетовій мають поставити руські радикальні послы постуляти поділу Галичини на дві адміністративні часті: східну — руську і західну — польську. Так само ті самі послы мають поставити наглядче внесенє, де візвуть парламент до ухвали, щоби на будуче правительство не приходило перед палату з неправдивими інформаціями. Внесенє се основують они на розправах судових з повиборчих процесам, котрі мали дати їм доказ що урядові реляції гр. Бадєного перед парламентом були неправдивими.

— **Пригода в киричці.** В Молоді на Буковині хотів тамошний господар Василь Комаринський направити свою киричню. Тому що киричня глибока на 27 метрів, віддав напаву єї майстрови Іванови Гросульови. Коли майстер спустив ся до киричці, занепокоїли ся всі, що він не дає о собі жадного знаку житя. Кликати і кликали з гори а з долу ішов тільки глухий відголос власних слів. Тоді 24-літний парубок Юрко Йосип казав спустити ся у ведрі на долину. Не успів ще зійти до половини глубини, коли на горі побачили, як він перекинувся з ведра і упав на долину. Люди не могли витолкувати собі того, але сам властитель нещасної киричці, 67-літний старець рішив ся спустити у темну пропасть. Ведро пішло знов у долину і незадовго витягнули его знов порожнім а нова жертва не давала по собі жадних ознак житя. Тепер вже ніхто не важив ся лізти у таємничу челясть. Люди додумували ся, що в киричці набиравало ся нездорового повітря і оно не дає приступу до киричці. Повідомили о цілїм випадку черновецьке староство, а оно звернуло ся до маїстрату з просьбою, щоби вислав до Молоді відділ огневої сторожи для ратованя нещасливих. Сторожа огнева удала ся на місце нещастя, але там вже люди випомпували повітря з киричці і витягнули усіх трьох нещасливих — бездушними трупами. Лікар сконстатував смерть через удушенє шкідливими газами. Майстер Гросуль оставив вдову з шестеро дрібними дітьми, Йосип був нежонатий а Комаринський вдовець, що мав одну замужню доньку. Може не було би прийшло до такого нещастя, коли були ужили тої остророжності, щоби спускати ся зі світлом у яму. Як світло згасне, то знак, що чоловік не може там дихати.

— **Укарана цікавість.** На залізничій стації в Вроцлаві вже мав повіз відїзджати, коли з почекальні вибіг якийсь добродій і біжучи вздовж поїзду, раз враз кликав гнівно:

«Маєр! пане Маєр!»

Один подорожний вихилив голову цікаво і в тій хвилі одержав від него замашисто по лицю. В тій хвилі і потяг рушив. Подорожний кидав ся як біснєватий, бе увесь дворець дивив ся на се і всі пасажири пугали від сьміху. На найближшій стації виїдає і цілу свою справу предкладає начальникові стації, жадаючи сатисфакції.

Коли скінчив своє оповіданє, питає его начальник:

— Чи ви зовете ся «Маєр»?

— Але де там?! Я називаюсь Бухгольц.

— Бухгольц? А то знаменито! — мовить начальник. В такім разі пощочина вас не дотичить, бо він хотів єї дати Маєрови. Щож вас та ціла історія може обходити?

— **Аччіяріто,** недоспілий убийник короля Гумберта вже засуджений. Минувшого тижня відбула ся розправа в Римі проти него. Аччіяріто робив неприємне вражєнє так занедбанним стромом, як і відразливим виразом лица. Має коротке чорне волосє, вусик, глибоко осаджені а нові іскор очі, витягнений вперед підбородок і відстаючі уши. Яко причину замаху на короля подав між иньшим ненависть до богатих і короля. На вид своєї любовничі, котру вїзвано за свідка, почав Аччіяріто дрожати на цілїм тілі і затискати кулаки, она оповідала о нїм, що то найпильніший і найпорядніший робітник в сьвітї і дуже добрий чоловік. Після неї Аччіяріто був пристраєним читателем газети Avanti, Messaggero і Tribuna. Двох своїх злочинців зізнало, що по тифусі перед трема літами зраджав він умислові збоченя, а его тітка пішла до дому божевільних. По промовах прокуратора і адвокатів, що просили о злагідненє кари, суді присяжні узнали Аччіяріта винним злочину замаху на короля, а трибунал засудив его на найтяжшу кару се є на досмертну вязницю. — Аччіяріто крикнув по прочитаню приговора: «найжє анархія!» і до кінця заховував ся зухвало в бесіді і в рухах.

ПОСМЕРТНІ ✚ ВІСТИ.

— **Померли у Львові** Йосиф Пйонтковський, бувший президент суду краєвого у Львові, проживши 79 літ. — Леонтин Голинський, радник висшого суду краєвого, містосеніор ставропільського інституту. Покійник, родом Русин визначав ся глибокими юридичними відомостями і був загальнолюблений.

Видає й відповідає за редакцію: **Теофіл Барановський.**